

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Znak:PSZ.VI.431.7.2025

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Oddział Obsługi Klienta

Wysł.
dnia **07. 08. 2025**

L.dz Ilość zał.
Podpis

Kielce, dnia 5 sierpnia 2025 r.

Pan Marcin Piwnik
Starosta Sandomierski

ZALECENIA POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w dniu **26 czerwca 2025 r.** przeprowadził kontrolę kompleksową w zakresie realizacji przez samorząd powiatowy zadań własnych, wynikających z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673) oraz przyjętego Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z 9 listopada 2023 roku Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej (M.P. 2023 poz. 1232 ze zm.) dotyczących:

1. Opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. Opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. Zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli. Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Pana protokole.

Na podstawie uzyskanych w trakcie kontroli informacji ustalono, że zadania w obszarze związanym z realizacją zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie powierzono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu, zgodnie z §1 pkt 4 Statutu PCPR w Sandomierzu będącego załącznikiem do uchwały nr XXXV/237/2021 Rady Powiatu w Sandomierzu z 31 sierpnia 2021 r. Szczegółowe kompetencje w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249 ze zm.) zawarto w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu przyjętym na mocy Uchwały nr 818/2023 Zarządu Powiatu w Sandomierzu z 31 marca 2023 roku. Do dnia kontroli zapisy ww. dokumentów nie były aktualizowane.

Realizację zadań własnych powiatu, w tym zleconego z zakresu administracji rządowej, wynikających odpowiednio z art. 6 ust. 3 oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zgodnie z zapisem w §7 Regulaminu PCPR powierzono Zespołowi Pieczy Zastępczej.

W okresie objętym oceną obowiązywał Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, uchwalony na podstawie Uchwały Nr LXII/378/2023 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 30 sierpnia 2023 r. Wykonanie uchwały powierzono Zarządowi Powiatu w Sandomierzu. Dokument podjęto na podstawie adekwatnych przepisów prawa. Program posiada wadę w postaci niepełnej diagnozy i braku analizy lokalnych potrzeb i zasobów. Wskaźniki zostały sformułowane ogólnie, bez wartości bazowych i docelowych. Nie określono narzędzi monitoringu, częstotliwości jego prowadzenia, jak również nie delegowano odpowiedzialności w zakresie jego prowadzenia na współrealizatorów Programu (okresowa sprawozdawczość). W dokumencie nie określono budżetu, czy też szacowanych nakładów finansowych powiatu na jego realizację w okresie programowania.

Ustalono, że w okresie objętym oceną w ramach Programu prowadzono działania profilaktyczne o charakterze informacyjno-edukacyjnym, skierowane zarówno do ogółu społeczności lokalnej, jak również konkretnych grup docelowych, upowszechniano informacje na temat miejsc i możliwości uzyskania wsparcia oraz podejmowano działania w kierunku rozwoju specjalistycznego poradnictwa w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Powiat dysponuje Powiatowym programem działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2023-2028, o którym mowa w art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024, poz. 1673 t.j.). Program przyjęty Uchwałą Nr LXII/379/2023 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 30 sierpnia 2023 r. Wykonanie uchwały powierzono Zarządowi Powiatu w Sandomierzu. Podobnie jak w przypadku Programu przyjętego uchwałą Nr LXII/378/2023 w dokumencie nie określono narzędzi monitoringu, częstotliwości jego prowadzenia, jak również nie delegowano odpowiedzialności w zakresie jego prowadzenia na współrealizatorów Programu (okresowa sprawozdawczość). W dokumencie nie określono budżetu, czy też szacowanych nakładów finansowych powiatu na jego realizację w okresie programowania.

W ramach ww. Programu w Szkole Podstawowej w Bilczy, gm. Obrazów przeprowadzono cykl zajęć. Łącznie zrealizowano 7 warsztatów z uczniami klas V, VI, VIII oraz 1 spotkanie z rodzicami. Łącznie w warsztatach uczestniczyło ok. 40 osób. Warsztaty zostały w całości przygotowane, zorganizowane i przeprowadzone przez specjalistów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu, bez formalnego udziału struktur oświaty w zakresie współrealizacji zadania.

Na podstawie przekazanych informacji oraz dokumentacji stwierdza się, iż powiat posiada instrument profilaktyki w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Zgłoszenia dotyczące podejrzenia występowania przemocy domowej są przyjmowane i rozpatrywane przez pracowników PCPR zgodnie z obowiązującą procedurą postępowania interwencyjnego dotyczącego zgłoszenia przemocy w rodzinie i postępowania w sytuacjach kryzysowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu, przyjętą Zarządzeniem Nr 17/2018 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu z 21 grudnia 2018 r. Procedura nie zawiera zapisów dotyczących obowiązku wszczęcia przez pracowników PCPR w Sandomierzu procedury Niebieskie Karty w sytuacji powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej, wskazuje jedynie na obowiązek poinformowania właściwego Ośrodka Pomocy Społecznej. W okresie kontroli treść ww. dokumentu nie była aktualizowana;

Powiat dysponuje zasobami umożliwiającymi świadczenie poradnictwa specjalistycznego osobom w kryzysie, w tym uwikłanym w przemoc domową - funkcjonujący w budynku Starostwa Punkt Porad Specjalistycznych oraz Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej zapewniają dostęp do profesjonalnego wsparcia psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego i prawnego osobom w kryzysie, w tym uwikłanym w przemoc domową.

Punkt Poradnictwa Specjalistycznego w Sandomierzu widnieje w Rejestrze jednostek specjalistycznego poradnictwa Wojewody Świętokrzyskiego, a informacje tam zawarte są spójne z zamieszczonymi na stronie internetowej jednostki kontrolowanej.

Do dnia kontroli powiat sandomierski nie dysponował infrastrukturą w postaci ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz ośrodkiem interwencji kryzysowej. W okresie objętym oceną nie zachodziła konieczność zapewniania osobom pokrzywdzonych przemocą domową całodobowego schronienia. W sytuacji konieczności zapewnienia tego typu wsparcia istnieje możliwość zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej całodobowego schronienia i wsparcia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Gorzycach (powiat tarnobrzeski), z którym powiat sandomierski w 2013 roku zawarł Porozumienie w tej sprawie.

W okresie objętym oceną nie prowadzono interwencji w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, skutkującą zapewnieniem krzywdzonym dzieciom ochrony poprzez umieszczenie ich u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, dającej gwarancję bezpieczeństwa i należytej opieki, rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki **ocenia się pozytywnie z uchybieniami**. Analizowane w ramach kontroli Programy spełniają wymogi formalno-prawne i są dokumentem strategicznym, jednakże brak w nich jakościowej diagnozy zjawiska przemocy, szczegółowego harmonogramu działań, narzędzi monitorujących i określenia budżetu. Dokumenty regulujące pracę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przyjęta w oparciu o Zarządzenie Nr 17/2018 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu z 21 grudnia 2018 procedura przyjmowania zgłoszeń w związku z przemocą do dnia kontroli nie były aktualizowane.

Wobec stwierdzonych uchybień – stosownie do §19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. 2023 poz. 1165) – wnoszę o:

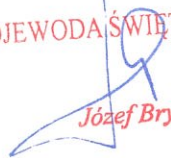
1. Zaktualizowanie aktów regulujących pracę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - Statutu i Regulaminu Organizacyjnego – poprzez uwzględnienie w treści ww. dokumentów obowiązującej ustawy z dnia 29 lipca 2025 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 1673 t.j.);
2. Uzupełnienie *Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2028* poprzez uwzględnienie w zapisach Programu diagnozy zjawiska przemocy domowej, analizy SWOT, harmonogramu działań, przewidywanych nakładów finansowych oraz wskaźników z wartościami bazowymi i docelowymi w celu dokonywania okresowej ewaluacji. Wprowadzenie do zapisów Programu informacji na temat metod i form monitoringu i sprawozdawczości;
3. Uzupełnienie *Powiatowego programu działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2023-2028*, poprzez uwzględnienie w zapisach dokumentu szczegółowego harmonogramu działań, przewidywanych nakładów finansowych oraz form monitorowania stopnia realizacji Programu i jego ewaluacji;
4. Zaktualizowanie procedury postępowania interwencyjnego z 2018r., przyjętej Zarządzeniem Nr 17/2018 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu – poprzez uwzględnienie w treści obowiązku uruchamiania procedury „Niebieskie Karty” w przypadku *powzięcia uzasadnionego podejrzenia występowania przemocy domowej* przez uprawniony personel PCPR oraz zakresu współpracy prowadzonej przez PCPR z Zespołami Interdyscyplinarnymi, organami ścigania, sądem w sytuacji wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

Rekomendacje:

1. Ze względu na realizowane kompetencje szkół względem dzieci i młodzieży oraz prowadzoną współpracę z rodzicami, zasadnym jest podjęcie działań ukierunkowanych na nawiązanie współpracy jednostki kontrolowanej ze szkołami powiatowymi w zakresie włączenia placówek oświatowych w aktywną realizację działań profilaktycznych wynikających z Programu, o którym mowa w pkt 3.

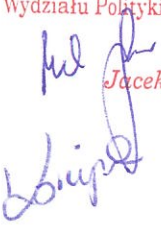
Jednostka podlegająca kontroli może na podstawie §19.2 Rozporządzenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń, w terminie 30 dni od ich otrzymania. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 130 ust.1 ustawy o pomocy społecznej: *Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.*

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Józef Bryk

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Jacek Matera

